

Quickscan Natuurwaardenonderzoek

Perikweg 97 Enschede

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quickscan natuurwaardenonderzoek Perikweg 97 Enschede

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
                              Twentepoort Oost 16a
                              7609 RG ALMELO

Projectnummer en versie: 1089, versie 1.0		Status: Definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 20-4-2017
Ligging projectgebied: Perikweg 97 Enschede		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Inleiding.....	5
2 Het plangebied.....	6
2.1 Situering.....	6
2.2 Beschrijving van het plangebied.....	6
3 Voorgenomen activiteiten.....	7
3.1 Algemeen.....	7
3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten.....	7
3.3 Vaststellen van de invloedssfeer.....	7
3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied.....	7
4 Gebiedsbescherming.....	8
4.1 Algemeen.....	8
4.2 Natura 2000-gebied.....	8
4.3 Natuurnetwerk Nederland.....	8
4.4 Slotconclusie.....	9
5 Soortenbescherming; het onderzoek.....	10
5.1 Methode.....	10
5.2 Verwachting.....	11
5.3 Resultaten.....	11
5.4 Toetsingskader.....	13
5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	13
5.6 Historische gegevens.....	15
5.7 Volledigheid van het onderzoek.....	15
6 Samenvatting en conclusies.....	16

Samenvatting

Het concrete voornemen bestaat om een perceel aan de Perikweg 97 in Enschede te herontwikkelen. De huidige bebouwing in het plangebied wordt vervangen door grondgebonden woningbouw. Natuurbank Overijssel is gevraagd te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd (natuur)gebied.

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten¹ geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen vernielen en weghalen.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vogel-, amfibieën- en vleermuissoorten. Andere beschermde soorten zijn tijdens het veldonderzoek niet vastgesteld en het plangebied wordt als een ongeschikt functioneel leefgebied voor andere beschermde soorten beschouwd.

Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in de beplanting en mogelijk nestelt de gierzwaluw in een deel van de bebouwing in het plangebied. Van de meeste vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, maar niet de oude nesten of de nestplaats. Nestplaatsen van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Omdat de voorgenomen activiteiten niet als een in de wet genoemd belang worden beschouwd, kan geen ontheffing verkregen worden om vogels te verwonden/doden of om bezette nesten te verstoren, vernielen of weg te nemen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan de functie van het gebouw met het pannendak voor gierzwaluwen niet vastgesteld worden. Nader onderzoek naar de functie van dit gebouw voor gierzwaluwen is verplicht conform art. 1.11 van de Wnb.

Mogelijk bezetten vleermuizen een vaste verblijfplaats in de bebouwing in het plangebied. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kon de functie van een deel van de bebouwing voor vleermuizen niet vastgesteld worden. Vaste verblijfplaatsen mogen alleen met een ontheffing verstoord en vernield worden. Nader onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen is verplicht conform art. 1.11 van de Wnb.

Mogelijk foerageren sommige grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten in het plangebied en bezetten sommige grondgebonden zoogdieren vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. De functie als foerageergebied wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast en voor de soorten die vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen.

---

¹ Zie bijlage 2 van dit rapport

Het plangebied behoort niet tot het NNN of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op de duurzame instandhouding van deze gebieden.

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan de functie van een deel van de bebouwing voor vleermuizen en de gierzwaluw niet vastgesteld worden. Een deel van de bebouwing lijkt geschikt om benut te worden als verblijf- en/of nestplaats door deze soorten. Aangezien vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van gierzwaluwen jaarrond beschermd zijn, is aanvullend onderzoek verplicht. De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren en amfibieën in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties. Door het uitvoeren van deze quickscan heeft initiatiefnemer nog niet voldaan aan Artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wnb.

1 Inleiding

Het concrete voornemen bestaat om een perceel aan de Perikweg 97 in Enschede te herontwikkelen. De huidige bebouwing in het plangebied wordt vervangen door grondgebonden woningbouw. Natuurbank Overijssel is gevraagd te onderzoeken of de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming en de Omgevingsverordening Overijssel. Voorliggend rapport beschrijft het onderzoeksgebied, de onderzoeksopzet, de resultaten van het onderzoek en de wettelijke consequenties.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermd (natuur)gebied.

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten.

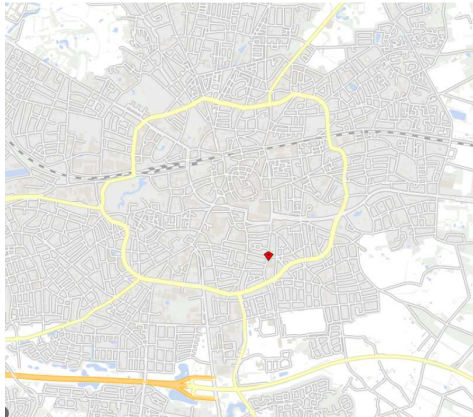
Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan.

Ten tweede wordt in deze rapportage aangegeven op welke wijze de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Perikstraat 97 in Enschede en wordt aan alle zijden omgeven door stedelijke bebouwing. Het grenst aan de westzijde aan de Perikstraat, aan de noordzijde aan de Javastraat, aan de oostzijde aan de Floresstraat en aan de zuidzijde aan woonbebouwing. Op onderstaande kaart wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid.

Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (bron kaart: Provincie Overijssel).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied bestaat grotendeels uit bebouwing en erfverharding. In het plangebied staan grote fabriekshallen met platte daken en een gebouw welke gedekt is met dakpannen. Het complex van gebouwen is geleidelijk gebouwd waardoor de gebouwen verschillende bouwstijlen hebben. De meest recente gebouwen beschikken over een (holle) spouw, de oudere hallen vermoedelijk niet. Aan de noordzijde van het plangebied staan enkele loofbomen en aan de voorzijde van de meest nieuwe gebouwen liggen enkele borders met heesters. Op onderstaande luchtfoto wordt de begrenzing van het plangebied weergegeven.

Detailweergave en begrenzing van het plangebied (Bron luchtfoto: PDOK).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Het concrete voornemen bestaat om alle bebouwing in het plangebied te slopen en het terrein in te richten voor grondgebonden woningbouw. De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Slopen bebouwing
- Bouwrijp maken bouwplaatsen
- Bouwen woningen
- Aanleggen ontsluitingswegen

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

Bij de beoordeling van de invloedsfeer wordt een mogelijk negatief effect op beschermd gebied door de uitstoot van NOx, als gevolg van het verbranden van fossiele brandstoffen door een toename van het aantal cv-installaties en autoverkeer, niet meegenomen. Deze beoordeling vindt in een apart onderzoek plaats. Bij de beoordeling van de invloedsfeer wordt alleen gekeken naar de uitvoering van fysieke werkzaamheden zoals sloop en nieuwbouw.

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt als lokaal beschouwd. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot versterking van beschermde faunasoorten.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

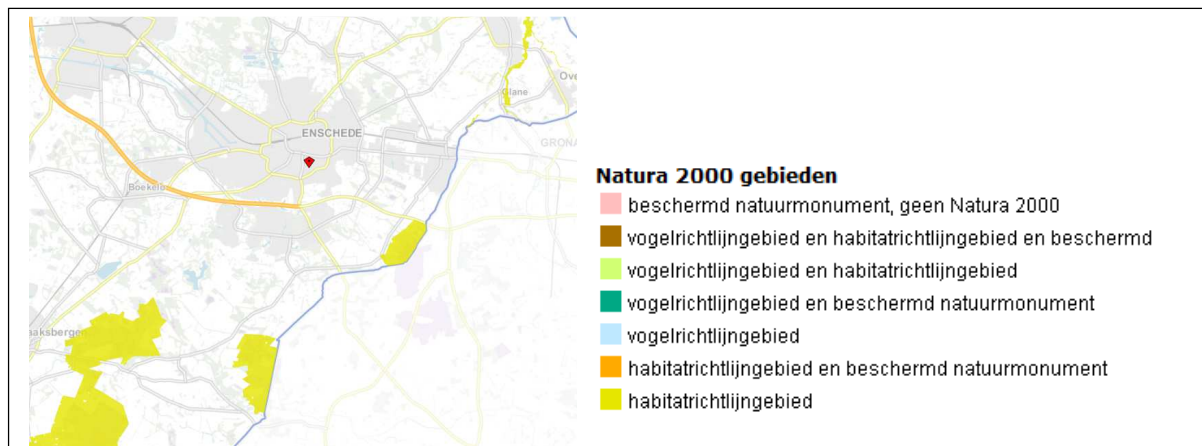
In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Nationaal Natuurnetwerk (verder NNN genoemd).

4.2 Natura 2000-gebied

De bescherming van Natura 2000-gebied wordt geregeld via de Wet natuurbescherming. Provincies vormen het bevoegd gezag voor de duurzame veiligstelling van deze habitattypen en habitatsoorten in hun provincie. Voor activiteiten die leiden tot aantasting van de duurzame instandhouding van deze gebieden dient een vergunning in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

Ligging t.o.v. beschermd natuurgebied

Het plangebied ligt op minimaal 4,1 kilometer afstand van Natura2000-gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid.

Ligging van Natura 2000-gebied nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid, de Natura2000-gebieden worden met de kleur aangeduid (bron: Provincie Overijssel).

Effectbeoordeling

Het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten heeft geen negatief effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebied.

Conclusie

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op de Natura2000-gebied. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen vergunning in het kader van de Wnb aangevraagd te worden.

4.3 Natuurnetwerk Nederland

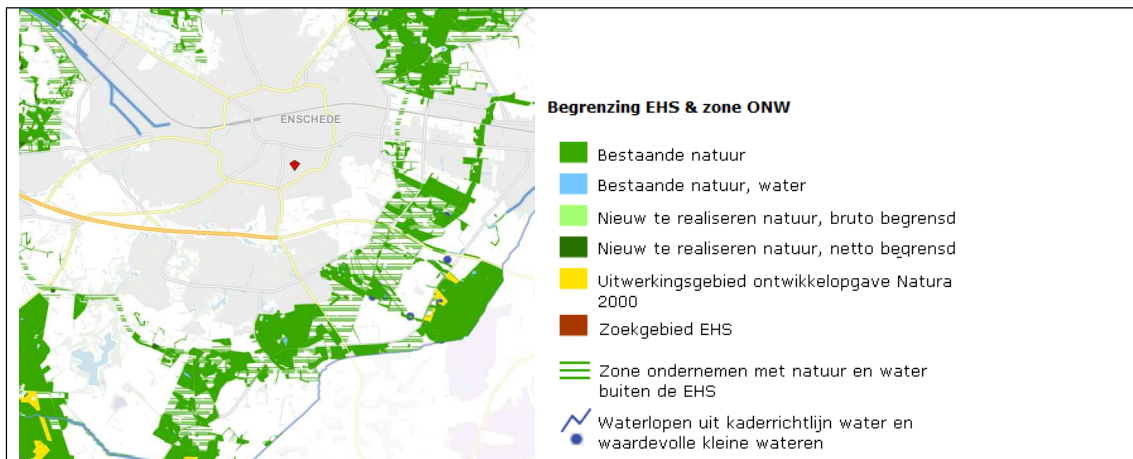
Provincies zijn verantwoordelijk voor de veiligstelling en ontwikkeling van het Natuurnetwerk Nederland (verder NNN genoemd). De beoordeling of de voorgenomen activiteit past in het NNN dient met name uitgevoerd te worden in de afweging van een 'goede ruimtelijke ordening' als onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing. De aanwezigheid van beschermde planten en dieren is daarbij niet direct van belang.

Het ruimtelijk beleid voor het NNN is gericht op „behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN” waarbij tevens zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de andere belangen die in het gebied aanwezig zijn. De kernkwaliteiten binnen het NNN zijn natuurkwaliteit, landschappelijke kwaliteiten en beleving van rust. Voor ontwikkelingen die niet passen binnen de doelstelling van het NNN is geen ruimte, tenzij er sprake is van een zwaarwegend maatschappelijk belang

waar niet op een andere manier aan kan worden voldaan. Daarbij worden de zogenaamde NNN-spelregels gehanteerd: herbegrenzing van het NNN, saldering van negatieve effecten en toepassing van het compensatiebeginsel. Het „nee, tenzij“-principe en de overige spelregels hebben is opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening van Overijssel. Er is door toepassing van de spelregels ruimte voor het aanpassen van de begrenzing als daarmee de doelen op een betere manier kunnen worden bereikt.

Ligging t.o.v. het NNN

Het plangebied behoort niet tot het NNN. Gebieden die tot het NNN behoren liggen op minimaal 1,8 kilometer afstand van het plangebied. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied weergegeven. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid

Ligging van het NNN nabij het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode marker aangeduid (Bron: Provincie Overijssel).

Effectbeoordeling

De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal waardoor de voorgenomen activiteiten geen negatief effect hebben op het Nationaal Natuurnetwerk.

Conclusie

De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op het NNN. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden.

4.4 Slotconclusie

Het plangebied behoort niet tot het Nationaal Natuurnetwerk of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedssfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op deze gebieden. Er is geen nader onderzoek nodig in het kader van gebiedsbescherming en er hoeft geen ontheffing van de Omgevingsverordening Overijssel of Wet natuurbescherming aangevraagd te worden.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied op 10 april 2017 tijdens de daglichtperiode (ochtend) bezocht. Het terrein is te voet onderzocht op de aanwezigheid en potentiële aanwezigheid van beschermde flora- en faunawaarden. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x60) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecooog²
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is matig geschikt voor floristisch onderzoek omdat sommige zomer- en najaarsbloeiërs begin april soms moeilijk te vinden en te determineren zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is niet geschikt om alle in Nederland voorkomende broedvogelsoorten vast te stellen, omdat begin april nog niet alle zomergasten zijn teruggekeerd uit hun overwinteringsgebieden. Op basis van een beoordeling van de landschapsecologische kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden welke vogels mogelijk in het plangebied nestelen.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren en vleermuizen. De onderzoeksperiode is geschikt voor onderzoek naar deze dieren. Er is in het plangebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het plangebied duiden zoals graaf-, krab- en bijtsporen, haren, prooiresten en uitwerpselen.

Vleermuizen

Het plangebied is onderzocht op de aanwezigheid van vleermuizen en is er gezocht naar potentiële verblijfplaatsen. Er is onder andere gekeken sporen die op de aanwezigheid van een vaste rust- en verblijfplaats van vleermuizen in het plangebied duiden, zoals prooiresten en uitwerpselen. De bebouwing is daarnaast beoordeeld op de potentiële geschiktheid als verblijfplaatsen van vleermuizen. De functie van het plangebied als foerageergebied en vliegroute is beoordeeld op basis van landschappelijke kenmerken, beheer en inrichting.

---

² Het onderzoek is uitgevoerd door Ing. P.E.B. Leemreide. Hij heeft ruim 30 jaar ervaring als veldbioloog. Eerst specifiek op het gebied van vogelstudie, later meer integraal met een tweede specialisatie op het gebied van grondgebonden kleine zoogdieren en vleermuizen. Hij voert jaarlijks 120-140 quickscan natuurwaardenonderzoeken uit, verspreid over heel Nederland.

Amfibieën

De onderzoeksperiode is matig geschikt voor onderzoek naar amfibieën omdat sommige amfibieënsoorten zich begin april nog in hun winterverblijfplaats ophouden. Deze kunnen zich bevinden in water, in holen de grond of onder hopen takken, stammen, bladeren of stenen. Op basis van landschappelijke kenmerken kan een goede beoordeling gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied voor amfibieënsoorten en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Dag- en nachtvlinders

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vlindersoorten omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Libellen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde libellen omdat potentieel geschikt functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Vissen

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van beschermde vissoorten omdat functioneel leefgebied in het plangebied ontbreekt.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige soorten als beschermde soorten als bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft) omdat het plangebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten.

5.2 Verwachting

Op basis van bronnenonderzoek, landschappelijke karakteristieken, beheer, omvang en gebruik van het onderzoeksgebied is het aannemelijk dat onderstaande soortgroepen in het gebied voorkomen:

- Grondgebonden zoogdieren
- Vogels
- Vleermuizen
- Amfibieën

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn of waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken. Het plangebied behoort niet tot de groeiplaats van beschermde plantensoorten.

Vogels

Het plangebied behoort mogelijk tot het functionele leefgebied van vogelsoorten als kauw, ekster, huismus, houtduif, Turkse tortel, witte kwikstaart, zwarte roodstaart, merel, tjiftjaf, koolmees, pimpelmees, gierzwaluw en spreeuw.

Vogels benutten het plangebied hoofdzakelijk foerageergebied, maar mogelijk nestelen soorten als gierzwaluw, heggenmus, winterkoning, houtduif, tjiftjaf en merel in het plangebied. Soorten als houtduif en merel nestelen mogelijk in bomen en struiken, de tjiftjaf en heggenmus nestelen mogelijk in heesters en in dichte vegetatie op de grond en de gierzwaluw nestelt mogelijk in het pannendak van het gebouw in de zuidwesthoek van het plangebied. Er zijn in het plangebied geen huismussen en scholeksters vastgesteld. De bebouwing in het plangebied wordt als een ongeschikte nestplaats voor huismussen beschouwd.

Of gierzwaluwen daadwerkelijk in het plangebied nestelen, kan op basis van een visuele inspectie niet vastgesteld worden. Ze hebben maar een klein kiertje nodig om het dakvlak te betreden. Bekende

invliegopeningen zijn gevelpannen, nokpannen, kieren bij loodslabben en kieren tussen muurplaat en dakvlak. Nestplaatsen van gierzwaluwen zijn vanaf de buitenzijde niet zichtbaar.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar het is aannemelijk dat het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene- en weinig kritische soorten als huismuis, huisspitsmuis, bruine rat, egel, konijn, en steenmarter behoort. Deze soorten benutten het plangebied als foerageergebied en met uitzondering van de steenmarter, bezetten deze soorten mogelijk ook vaste rust en voortplantingslocaties in plangebied.

De huismuis en huisspitsmuis bezetten mogelijk vaste rust- en voortplantingslocaties in de bebouwing terwijl de egel mogelijk vaste rust- en voortplantingslocaties in de vegetatie bezet. Bruine ratten kunnen zowel in bebouwing als in holen in de grond vaste rust- en voortplantingslocaties bezetten. Er zijn geen aanwijzingen gevonden dat steenmarters een vaste rust- en voortplantingslocatie in het plangebied bezetten en de bebouwing in het plangebied wordt als een ongeschikte verblijfplaats voor steenmarters beschouwd. Tijdens het veldbezoek zijn geen potentiële ingangen in gebouwen waargenomen.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vleermuizen waargenomen en er zijn geen aanwijzingen gevonden die op de aanwezigheid van een verblijfplaats van vleermuizen in het plangebied duiden. Vleermuizen kunnen verblijfplaatsen bezetten op (winddichte) zolders, in schoorstenen, spouwmuren, dakvlak of achter gevelbetimmeringen, gevelpannen, windveren en loodslabben.

De fabriekshal-achtige gebouwen aan de noord en noordoostzijde van het plangebied worden als een ongeschikte verblijfplaats voor vleermuizen beschouwd, maar de bebouwing in de zuidwesthoek van het plangebied beschikt over een (holle) spouw en een pannendak. Door open stootvoegen is deze spouw toegankelijk voor vleermuissoorten als gewone dwergvleermuis en mogelijk laatvlieger, terwijl het dakvlak en de zolder mogelijk benut wordt door soorten als gewone grootoorvleermuis en laatvlieger.

Potentiële invliegopeningen van vleermuizen in de bebouwing in het plangebied.

Vanwege de bouwstijl en bouwhoogte dient bij het gebouw met de rode pannen rekening gehouden te worden met de aanwezigheid van laatvliegers. Deze vleermuissoort heeft een voorkeur voor dit type bebouwing (pers. ervaring auteur) alwaar zij een soms verblijfplaatsen bezet bovenin de spouwmuur waar de temperatuur het hoogst is. Bebouwing, zoals aanwezig in het plangebied, kan door vleermuizen benut worden als zomerverblijfplaats, winterverblijfplaats, kraamkolonie en paarverblijf.

Verdieping: Zie <http://www.vleermuizenindestad.nl>

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer is het aannemelijk dat vleermuizen rondom de gebouwen en beplanting in het plangebied foerageren. Gelet op de inrichting van het plangebied is de betekenis van het plangebied als vliegroute beperkt.

Vliegroutes

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen vliegen. Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormig landschapselement en maakt daarom geen onderdeel uit van een vliegroute van vleermuizen.

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar mogelijk behoort het plangebied tot het functionele leefgebied van sommige algemene - en weinig kritische amfibieënsoorten als bruine kikker en bastaardkikker. Deze soorten benutten de buitenruimte mogelijk als foerageergebied tijdens de nachtelijke uren, maar ze bezetten er geen winterrust- of voortplantingslocaties. Vanwege de geïsoleerde ligging in de stad Enschede, de inrichting en het gevoerde beheer van het plangebied, heeft het plangebied een zeer beperkte betekenis als functioneel leefgebied voor amfibieën.

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een ontheffing voor het opzettelijk doden en vangen en de vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Overijssel van kracht.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Op het moment van schrijven van dit rapport is er geen goedgekeurde gedragscode van kracht voor de voorgenoemde activiteiten.

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te doden en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Mogelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in het plangebied. Met uitzondering van de gierzwaluw, zijn van de soorten die in het plangebied nestelen, uitsluitend de bezette nesten beschermd,

niet de oude nesten of de nestplaatsen. Zowel het bezette nest als de nestplaats van de gierzwaluw is jaarrond beschermd.

Voor het verstoren/vernielen van bezette nesten (eieren) en het verwonden/doden van vogels kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van (tuin)beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om deze werkzaamheden uit te voeren is augustus-februari.

Conform de zorgplicht (art.1.11 van de Wnb) is nader onderzoek verplicht naar de functie van het gebouw met het pannendak voor gierzwaluwen, omdat de aanwezigheid van een nestplaats in het dakvlak op basis van een visuele inspectie niet uitgesloten kan worden en het dak in potentie geschikt lijkt als nestplaats voor deze soort. Sommige paren nestelen zeer heimelijk en aan de buitenzijde van gebouwen zijn geen sporen zichtbaar die op de aanwezigheid van een nestplaats duiden. Aanvullend onderzoek tijdens de voortplantingsperiode van de gierzwaluw is de enige methode om de functie van het gebouw voor gierzwaluwen vast te stellen. Een dergelijk onderzoek bestaat uit minimaal drie bezoeken aan het plangebied in de periode half juni-half juli. Een goede methode om te onderzoeken of gierzwaluwen een nestplaats bezetten in het dakvlak is het observeren van invliegende volwassen dieren in de avond.

Nestplaatsen van gierzwaluwen mogen alleen met een ontheffing³ van de Wnb vernield worden.

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Op basis van het uitgevoerd onderzoek kan de functie van een deel van de bebouwing in het plangebied voor vleermuizen niet vastgesteld worden. Conform de zorgplicht (art. 1.11 van de Wnb) is nader onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen verplicht. Nader onderzoek bestaat uit minimaal vier bezoeken aan het plangebied in de periode half juni – half september (2x tijdens kraamperiode, 1x zwermen i.v.m. winterverblijfplaatsen, 1x i.v.m. paarverblijfplaatsen).

Vleermuizen mogen alleen verstoord worden en vaste verblijfplaatsen van vleermuizen mogen alleen vernield worden met een ontheffing van de Wnb.

Foerageergebied

Het plangebied heeft geen noemenswaardige betekenis als foerageergebied voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Vliegroute

Het plangebied heeft geen functie als vliegroute voor vleermuizen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties voor dit aspect van het functionele leefgebied van vleermuizen. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Grondgebonden zoogdieren

Voor de grondgebonden zoogdiersoorten die een vaste rust- en voortplantingslocatie in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen. De functie van het plangebied als foerageergebied wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequenties. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Amfibieën

---

³ Een procedure voor het verkrijgen van een ontheffing duurt gemiddeld 16 weken.

Voor amfibieënsoorten die in het plangebied voorkomen geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen. De voorgenomen activiteiten leiden niet tot wettelijke consequentie. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. Vanwege de lokale invloedssfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties weergegeven.

Soortgroep	Soorten planlocatie	Verbodsbepalingen*	aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren; foerageergebied;	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen; functie wordt niet aangetast
Grondgebonden zoogdieren; vaste rust – en voortplantingslocaties	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling of soorten zijn niet beschermd	Geen
Vogels; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen; functie wordt niet aangetast
Vogels; bezette nesten (soorten met beschermde bezette nesten)	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2	Bebouwing slopen en beplanting rooien buiten de voortplantingsperiode
Vogels; bezette nesten (soorten met jaarrond beschermde nesten)	Onbekend, mogelijk gierzwaluw	Art. 3.1 lid 2, 3.1 lid 2	Nader onderzoek verplicht naar functie van bebouwing voor gierzwaluw
Vleermuizen; foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing	Geen; functie wordt niet aangetast
Vleermuizen; vaste verblijfplaatsen en vliegrouwe	Onbekend, mogelijk gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger	Art. 3.5 lid 1, art. 3.5 lid 4	Nader onderzoek verplicht naar functie van bebouwing voor vleermuizen
Overige soorten	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten⁴ geldt in Overijssel een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'doden, verwonden en het opzettelijk vernielen en weghalen van rust- en voortplantingslocaties', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Voor beschermde soorten die niet op deze vrijstellingslijst staan, is een ontheffing vereist om ze te mogen verwonden en doden of om opzettelijk rust- en voortplantingslocaties te mogen vernielen en weghalen.

Het plangebied behoort vermoedelijk tot het functionele leefgebied van sommige grondgebonden zoogdier-, vogel-, amfibieën- en vleermuissoorten. Andere beschermde soorten zijn tijdens het veldonderzoek niet vastgesteld en het plangebied wordt als een ongeschikt functioneel leefgebied voor andere beschermde soorten beschouwd.

Vermoedelijk nestelen er ieder voortplantingsseizoen vogels in de beplanting en mogelijk nestelt de gierzwaluw in een deel van de bebouwing in het plangebied. Van de meeste vogelsoorten die in het plangebied nestelen, zijn uitsluitend de bezette nesten beschermd, maar niet de oude nesten of de nestplaats. Nestplaatsen van de gierzwaluw zijn jaarrond beschermd. Omdat de voorgenomen activiteiten niet als een in de wet genoemd belang worden beschouwd, kan geen ontheffing verkregen worden om vogels te verwonden/doden of om bezette nesten te verstoren, vernielen of weg te nemen. Werkzaamheden die leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten, zoals het slopen van bebouwing en het rooien van beplanting, dienen buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan de functie van het gebouw met het pannendak voor gierzwaluwen niet vastgesteld worden. Nader onderzoek naar de functie van dit gebouw voor gierzwaluwen is verplicht conform art. 1.11 van de Wnb.

Mogelijk bezetten vleermuizen een vaste verblijfplaats in de bebouwing in het plangebied. Op basis van het uitgevoerde onderzoek kon de functie van een deel van de bebouwing voor vleermuizen niet vastgesteld worden. Vaste verblijfplaatsen mogen alleen met een ontheffing verstoord en vernield worden. Nader onderzoek naar de functie van de bebouwing voor vleermuizen is verplicht conform art. 1.11 van de Wnb.

Mogelijk foerageren sommige grondgebonden zoogdier- en amfibieënsoorten in het plangebied en bezetten sommige grondgebonden zoogdieren vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied. De functie als foerageergebied wordt door uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet aangetast en voor de soorten die vaste rust- en voortplantingslocaties in het plangebied bezetten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen.

Het plangebied behoort niet tot het NNN of Natura2000-gebied. Vanwege de lokale invloedsfeer hebben de voorgenomen activiteiten geen negatief effect op de duurzame instandhouding van deze gebieden.

Conclusie

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan de functie van een deel van de bebouwing voor vleermuizen en de gierzwaluw niet vastgesteld worden. Een deel van de bebouwing lijkt geschikt om benut te worden als verblijf- en/of nestplaats door deze soorten. Aangezien vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van gierzwaluwen jaarrond beschermd zijn, is aanvullend onderzoek verplicht. De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren en amfibieën in het plangebied leidt niet tot wettelijke consequenties. Door het uitvoeren van deze quickscan heeft initiatiefnemer nog niet voldaan aan Artikel 1.11 (zorgplicht) van de Wnb.

---

⁴ Zie bijlage 2 van dit rapport

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaien vochtig/nat grasland												
maaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

- Optimale periode voor werkzaamheden.
- Acceptabele periode voor werkzaamheden.
De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.
- Geen werkzaamheden in deze periode.
Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2

Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het ‘nee, tenzij principe’

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: “De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd”.

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
bruine kikker	Rana temporaria
gewone pad	Bufo bufo
kleine watersalamander	Lissotriton vulgaris
meerkikker	Pelophylax ridibundus
middelste groene kikker/bastaard kikker	Pelophylax kl. esculentus
aardmuis	Microtus agrestis
bosmuis	Apodemus sylvaticus
bunzing	Mustela putorius
dwergmuis	Micromys minutus
dwerfspitsmuis	Sorex minutus
egel	Erinaceus europeus
gewone bosspitsmuis	Sorex araneus
haas	Lepus europeus
hermelijn	Mustela erminea
huisspitsmuis	Crocidura russula
konijn	Oryctolagus cuniculus
ondergrondse woelmuis	Pitymys subterraneus
ree	Capreolus capreolus
rosse woelmuis	Clethrionomys glareolus
tweekleurige bosspitsmuis	Sorex coronatus
veldmuis	Microtus arvalis
vos	Vulpes vulpes
wezel	Mustela nivalis
woelrat	Arvicola terrestris

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling geldt in de Provincie Overijssel om ze opzettelijk te doden en/of te verwonden als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<http://gisopenbaar.overijssel.nl>

<https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

<https://www.rvo.nl/sites/default/files/2015/04/2050415%20Gierzwaluw%20v1.0.pdf> (soortenstandaard gierzwaluw)

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol> (vleermuisprotocol)